

talt om det saa tidt, og jeg anser ikke Spørgsmaalet for et stort Spørgsmaal. I Virkeligheden er Overenskomsten om Grundlovsforslaget, hvorefter Tallet er sat til 140, at betragte som afgørende, saa der er ikke stor Anledning til at komme ind paa Betragtninger over, hvorvidt det var behageligt at blive staaende ved 132 i Stedet for at komme op paa 140.

Det samme, synes jeg, kan siges med nogen Ret om et Spørgsmaal, der er fremdraget stærkest af det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. Th. Nielsen) om Forholdet mellem Antallet af Folketingsmænd for København og det øvrige Land, eller om, hvor meget Hensyn der skal tages til Befolkningsstøttheden og til en vis Grad Vælgertallet. Foruden til, hvad der tidligere er sket, kan jeg henvise til, hvad der skete i Samlingen 1909—10, hvor man, som jeg har nævnt, forøgede Kredsantallet fra 127 til 129. De to Kredse lagde man til paa den Maade, at København fik 1 Kreds mere og hele det øvrige Land ogsaa 1 mere, men da 1 til 18 er betydeligt mere end 1 til 109, siger det sig selv, at denne Forøgelse paa denne Maade i Virkeligheden betød en Forøgelse af den specielt københavnske Repræsentation, saa ogsaa i den Henseende finder jeg, at der ikke er stor Anledning til at komme dybere ind paa dette Spørgsmaal. Jeg kan ikke se rettere, end at det Forhold, som den højtærede Minister har foreslaaet — 25 for København og Frederiksberg tilsammen og 115 for det øvrige Land — i Virkeligheden svarer saa temmelig nøje til det, man i Folketinget har vedtaget, den Gang man forøgede Antallet af Kredse fra 127 til 129 og gav København den ene af de to nye Kredse. Og alt det, som man den Gang har afgjort, synes jeg, man skulde holde paa, naar man kan blive fri for at lave det om. Det kan være svært nok at blive enig om noget nyt, saa det, man een Gang har taget op, holder jeg paa, at man skal undlade at lave om og lade være det, det nu een Gang er.

Inden jeg gaar over til at sige et Par Ord om Landstingsvalgene — og det er egentlig det, der mest har kaldt mig frem —, ønsker jeg at gøre en Bemærkning i Anledning af, hvad der er sagt om bundet Omvalg i Forbindelse med det System, der er foreslaaet her. Jeg hører til dem, der mener, at det ikke vil være rigtigt at indføre Omvalg — hvad enten det nu blev bundet eller frit — i Forbindelse med det her foreslaaede. Jeg vil minde om, at hvis

vi gik til bundet Omvalg i Forbindelse med det System, her er foreslaaet, vilde Forholdet blive, at naar Omvalget skal foretages, saa ved alle Vælgerne, hvordan Resultatet af det primære Valg er, og saa kan man se, hvor mange af Suppleringsmandaterne der vil kunne tilfalde hvert Parti, for saa vidt der da ikke ved Omvalgene sker nogen Forrykkelse af det Resultat, som det primære Valg gav. Og jeg er noget tilbøjelig til at tro, at denne Viden vil gøre, at det, som er det naturlige ved et Omvalg — hvis vi ikke har disse Suppleringsmandater —, at man i hver Kreds for sig siger: Da ingen af vore Kandidater har faaet absolut Flertal, vælger vi nu den af de to, som vi synes bedst om, naar der er bundet Omvalg imellem to, ikke vil blive det afgørende, men derimod det Resultat, som det Regnestykke kan give, enhver Vælger kan foretage, og hvor selvfølgelig ikke noget Mindretalsparti vil indlade sig paa at hjælpe til, at et andet Parti, som i Forvejen har faaet, hvad der kan tilkomme det og maa-ske lidt mere, skulde faa endnu flere ved et Omvalg. Det betyder en Forringelse, en Svækkelse for det Mindretal, der skulde have Gavn af de Suppleringsmandater, der er. Det er den anden Fare, der vil være ved Omvalg, at man ikke vil opnaa at faa et virkeligt Flertal til at stemme. Hvis man vil se paa Resultaterne af Valget den 20. Maj 1913, er det bekendt nok, at Venstre den Gang fik betydeligt flere Kandidater valgt, end der efter Forholdstal kunde tilkomme det. Men hvis man nu kunde tænke sig den Mulighed — og man kan jo tænke sig meget, selv om jeg erkender, at det ikke er rigtigt —, at man havde haft Omvalg den Gang, og Højre havde stemt paa Venstre — det vilde det nu ikke, da de meget hellere vilde have, at de andre skulde blive valgt — men altsaa, lad os tænke os, at Højre havde været saa fornuftigt at sige: Naar vi staar overfor Valget imellem en Venstremand og en Socialdemokrat eller imellem en Venstremand og en Radikal, foretrækker vi Venstremanden, saa vilde det have medført, at Venstre, foruden i Forvejen at have faaet en halv Snes for mange, yderligere vilde have faaet 9 valgt ved Højres Hjælp. Men det betød for Højre, at de 9 paa Forhaand var gaaet til Venstre, og at Højre, som skulde have haft sine Suppleringskandidater, vilde have faaet færre Mandater. Højre var imidlertid blindt og sagde: Vi vil ikke have, at Venstre faar for mange, og saa skulde vi